

Protierozní ochrana půdy

z pohledu legislativy od roku 2019

Ing. Martin Mistr, Ph.D.

mistr.martin@vumop.cz

**Výzkumný ústav meliorací
a ochrany půdy, v.v.i.**

**PŮDNÍ
SLUŽBA**
Výzkumný ústav meliorací
a ochrany půdy, v.v.i.

Ochrana zemědělského půdního fondu

- ❑ Legislativní předpisy
 - Obecně závazné právní předpisy (zákony, prováděcí vyhlášky)

- ❑ Nařízení vlády
 - Stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor.

Zákon o ochraně zemědělského půdního fondu

- ❑ od 2016 novela zákona o ZPF 184/2016 Sb. – gesce MŽP
- ❑ Podle § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 334/1992 Sb. **je zakázáno způsobovat ohrožení zemědělské půdy erozí** překračováním přípustné míry jejího erozního ohrožení stanovené prováděcím právním předpisem; přípustná míra erozního ohrožení se stanoví na základě průměrné dlouhodobé ztráty půdy vyjádřené v tunách na 1 ha za 1 rok v závislosti na hloubce půdy.
- ❑ Způsob hodnocení erozního ohrožení zemědělské půdy, přípustnou míru erozního ohrožení zemědělské půdy a opatření k jeho snížení stanoví Ministerstvo životního prostředí vyhláškou (§ 22 odst. 1 písm. d).

Zákon o ochraně zemědělského půdního fondu

❑ od 2016 novela zákona o ZPF 184/2016 Sb. – gesce MŽP

I. Zemědělský půdní fond

❑ *definice zemědělského půdního fondu*

II. Změny kultur zemědělské a nezemědělské půdy a hospodaření na zemědělském půdním fondu

❑ *změna způsobů využívání ZPF (druhy pozemku)*

❑ *zásady ochrany – chemické, fyzikální*

❑ *používání sedimentů*

❑ *evidence informací o kvalitě ZPF*

❑ *postupy pro nápravu znečištění*

Zákon o ochraně zemědělského půdního fondu

- ❑ od 2015 novela zákona o ZPF 184/2016 Sb. – gesce MŽP

III. Zásady ochrany zemědělského půdního fondu

- ❑ *zásady využívání ZPF pro jiné než zemědělské účely*

IV. Ochrana zemědělského půdního fondu

- ❑ *z pohledu umístování staveb provádění těžební činnosti apod.*

V. Odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu

VI. Odvody za odnětí ze zemědělského půdního fondu

- ❑ *podmínky, ceny odnětí (vyjmutí) pozemků ze ZPF*

Zákon o ochraně zemědělského půdního fondu

❑ od 2015 novela zákona o ZPF 184/2016 Sb. – gesce MŽP

VII. Výkon státní správy v oblasti ochrany ZPF

❑ *Orgánem ochrany zemědělského půdního fondu je*

a) obecní úřad obce s rozšířenou působností,

b) krajský úřad,

c) správa národního parku,

d) Česká inspekce životního prostředí a

e) Ministerstvo životního prostředí.

❑ *Ve vojenském újezdě vykonává funkci orgánu ochrany zemědělského půdního fondu újezdní úřad.*

Zákon o ochraně zemědělského půdního fondu

- ❑ od 2015 novela zákona o ZPF 184/2016 Sb. – gesce MŽP

IX. Pokuty

- ❑ *fyzické osoby*

50 tis. až 1 mil. Kč (eroze 100 tis. Kč, užívání k nezemědělským účelům 1 mil Kč)

- ❑ *právnícké osoby*

500 tis. až 10 mil. Kč (eroze 1 mil. Kč, užívání k nezemědělským účelům 10 mil Kč)

Zákon o ochraně zemědělského půdního fondu

- navazující 4 vyhlášky
 - Závazné pro vlastníky i uživatele
- „Protierozní vyhláška“
 - hodnocení
 - přípustná míra
 - opatření ke zmírnění
- spolupráce MŽP a MZe
- předpokládána účinnost – ~~2. polovina 2016~~
 - návrh již několikrát vrácen k přepracování

erozního ohrožení

Hodnocení míry erozního ohrožení

$$G = R \cdot K \cdot L \cdot S \cdot C \cdot P$$

- G průměrná dlouhodobá ztráta půdy [t.ha⁻¹.rok⁻¹]
 R faktor erozní účinnosti přívalového deště
 K faktor erodovatelnosti půdy
 L,S topografický faktor,
 C faktor ochranného vlivu vegetačního pokryvu,
 P faktor účinnosti protieroz. opatření

	Plodiny osevního postupu			Agrotechnika	Termíny agrotechnických operací				faktor C
	Plodina	Zařazení			Příprava pů...	Setí/sázení	Sklizeň	Podmítka/Orba	
1	 Cukrovka	hl. plodina		v přímých řádcích libovolného směru	2.4.2017	16.4.2017	12.10.2017	19.10.2017	0,522
2	 Ječmen jarní	hl. plodina		setí do zorané půdy, sláma ponechána	17.3.2018	31.3.2018	29.7.2018	5.8.2018	0,101
3	 Kukuřice zrno	hl. plodina		zpracováno 20 % povrchu půdy, sláma ponechána	14.4.2019	28.4.2019	28.9.2019	3.10.2019	0,155
4	 Sója luštinatá	hl. plodina		setí do zorané půdy, sláma ponechána	14.4.2020	28.4.2020	3.10.2020	5.10.2020	0,366
5	 Pšenice ozimá	hl. plodina		radličky nad 10 cm, sláma ponechána	6.10.2020	7.10.2020	24.7.2021	31.7.2021	0,052
6	 Mák setý	hl. plodina		setí do zorané půdy, sláma sklizena	5.4.2022	10.4.2022	11.8.2022	16.8.2022	0,483
									Č: 0,280

Změny od 1.1.2019

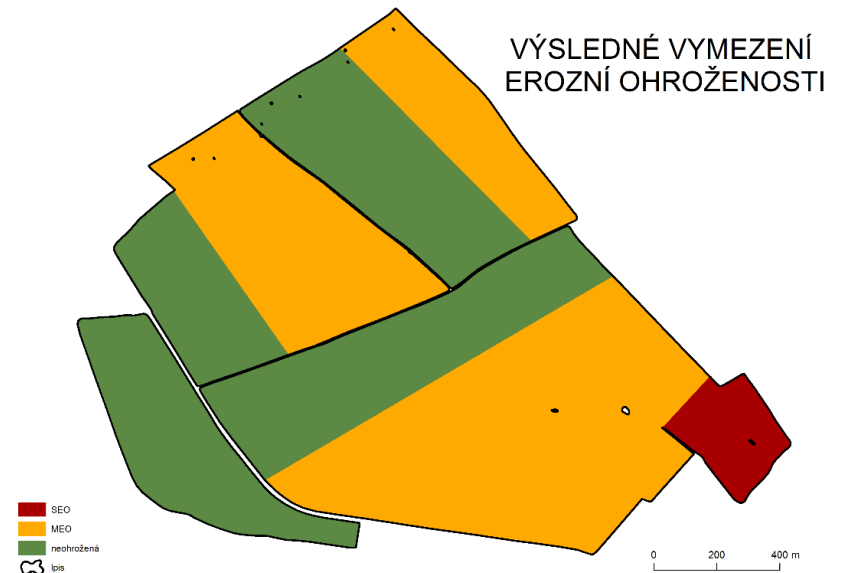
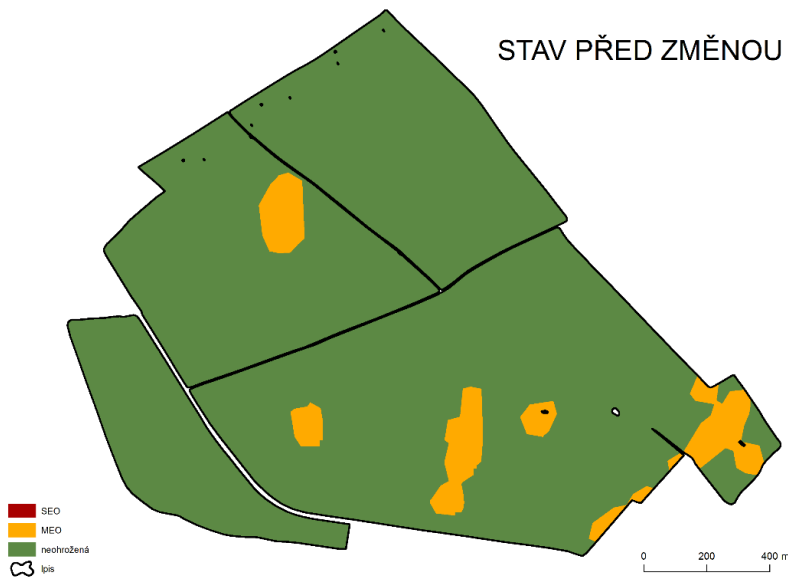
DZES 5

Změna pro vymezení erozní ohroženosti

» Do 31.12.2018

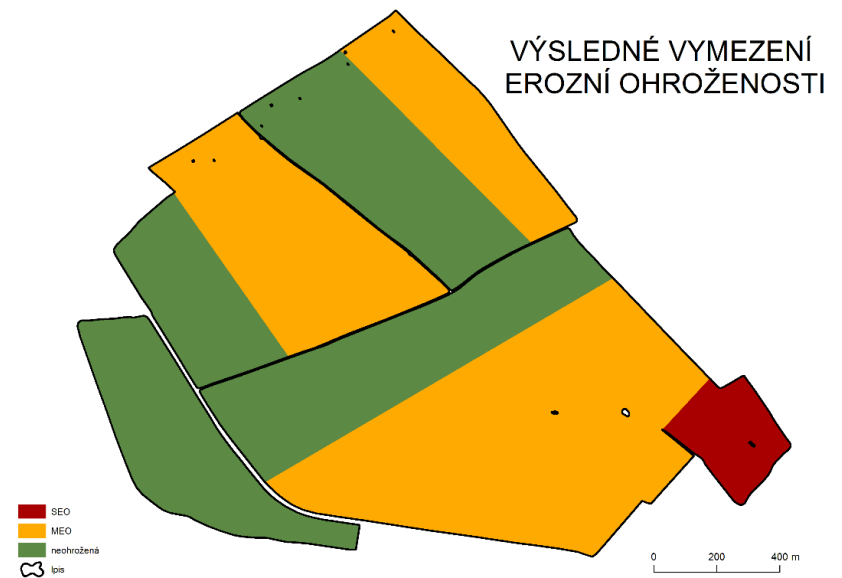
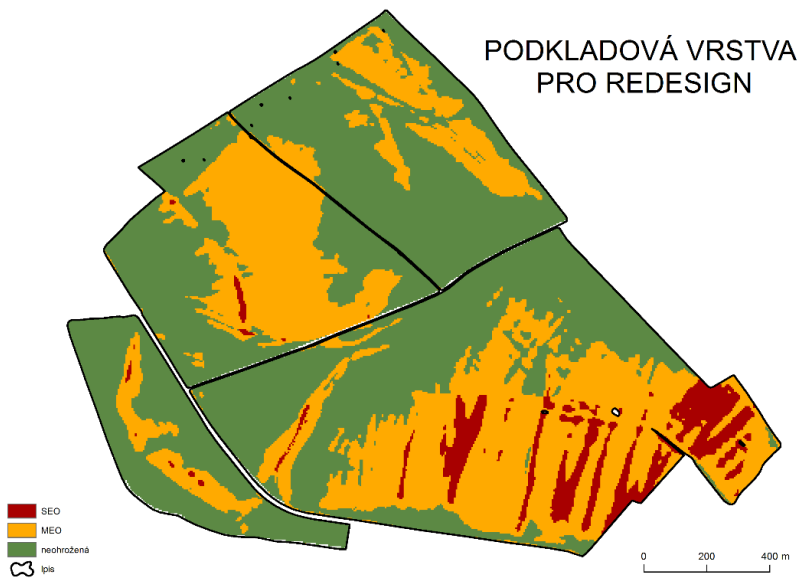
» Od 1.1.2019

Změna pro vymezení erozní ohroženosti

» Podkladová vrstva

» Zemědělské parcely

REDESIGN – vyhodnocení erozní ohroženosti

Velikost DPB	Přítomnost SEO a MEO
DPB do 2 ha	automaticky NEO
DPB 2 – 4 ha	souvislá plocha SEO nad 2 ha
	souvislá plocha SEO a MEO nad 2 ha
	souvislá plocha SEO a MEO pod 2 ha
DPB nad 4 ha	souvislá plocha SEO nad 2 ha NEBO
	součet ploch SEO v rámci DPB překračuje 50 % výměry DPB
	souvislá plocha SEO a MEO nad 2 ha NEBO
	součet ploch SEO a MEO v rámci DPB překračuje 50 % výměry DPB
	souvislá plocha SEO a MEO pod 2 ha A SOUČASNĚ
	součet ploch SEO a MEO v rámci DPB nepřekračuje 50 % výměry DPB

Půdoochranné technologie SEO plochy

- Zakládání porostu do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků
- Podrývání u řepky olejné
- Strip-till
- Obsetí
- Ochranné pásy pro ostatní obilniny a/nebo řepku olejnou
- Aplikace organické hmoty do půdy

Půdoochranné technologie MEO plochy

- Zakládání porostu do ochranné plodiny nebo rostlinných zbytků
- Podrývání u cukrové řepy
- Strip-till
- Odkameňování
- Pěstování luskoobilných směsí
- Obsetí
- Ochranné pásy pro plodiny s NOF
- Aplikace organické hmoty do půdy

Dopady na rozhodování zemědělce

	SEO	MEO
Plodiny s NOF	nelze pěstovat	lze pěstovat s POT
Plodiny se SOF	lze pěstovat s POT	lze pěstovat bez omezení
Plodiny s VOF	lze pěstovat bez omezení	lze pěstovat bez omezení

Příklady:

1. Nemám žádný DPB označený jako SEO a pěstuji jen obiloviny a řepku, případně další plodiny, ale žádné plodiny s NOF – **eroze se mě netýká.**
2. Mám DPB označený jako SEO – pěstuji na něm obilí a řepku? Pokud ANO, eroze se mě týká a musím zvolit vhodné opatření k naplnění podmínek pěstování.
3. Mám DPB označený jako MEO – pěstuji na něm plodiny s NOF? Pokud ANO, eroze se mě týká a musím zvolit vhodné opatření k naplnění podmínek pěstování.

Kontrola plnění DZES 5 v LPIS

Rychlé hledání

U: 21 | 8909/4 | U: 6423

DPB: 8909/4 (640-1010)

Základní | Podrobné | Katastr | Historie | Dotace | Vědy v okolí | **Nová eroze** | NS

Zkontrolovat erozi

Celková výměra: 13.6437 ha

Eroze

Erozní faktory platné od 1.1.2019 do 31.12.2019

Suma výměry SEO	0,00 ha	(0% z celk. výměry)
Suma výměry SEO+MEO	4,43 ha	(32% z celk. výměry)
Maximální souvislá plocha SEO	0,00 ha	
Maximální souvislá plocha SEO+MEO	4,06 ha	
Suma výměry NEO	9,21 ha	
Maximální souvislá výměra NEO	8,84 ha	
Erozní ohrožení	MEO	

Erozní faktory platné od 1.1.2018 do 31.12.2018

Suma výměry SEO	0,00 ha	(0% z celk. výměry)
Suma výměry SEO+MEO	4,43 ha	(32% z celk. výměry)
Maximální souvislá plocha SEO	0,00 ha	
Maximální souvislá plocha SEO+MEO	4,06 ha	
Suma výměry NEO	9,21 ha	
Maximální souvislá výměra NEO	8,83 ha	
Erozní ohrožení	MEO	

Nejdelší odtoková linie

Délka	Plat. od	Plat. do
408.15	16.02.2017	31.12.2018

Vnitřní erozní pozemky | S-JTSK | Zobrazit archiv:

Čtverec	Kód	Vý...	Druh	Typ	Nová e...	Vazba	Vazba p...
☐	640-1010	VEP8...	6,86 P	Vnitř...	MEO	DPB	8909/4 (6...
☐	640-1010	VEP8...	5,99 P	Vnitř...	NEO	DPB	8909/4 (6...
☐	640-1010	VEP8...	0,80 P	Vnitř...	NEO	DPB	8909/4 (6...

Kontrola plnění DZES 5 v LPIS

Rychlé hledání

U: 21
8909/4
U: 6423

Kontrola protierozních opatření

DPB: 8909/4 (640-1010) Kultura: standardní orná půda

Testované zákresy: Erozní pozemky Výměra: 13,64 ha

Datum: 26.02.2019

[Znovu načíst](#)

č.	Název/kód	Geom.	Plodina	Ochr. fce plodiny	Vým.	EO zákresu	Skupina plod.	EO skupiny	Potřeba POT	POT uplatněné	Výsledek kontroly
1	VEP8909/4-1	Ano	Kukuřice	NOF	6,86	MEO			Ano	Ano	Podmínky splněny
Zakládání porostu do ochr. plod. nebo rostlin. zbytků ☐ Strip-till ☒ Aplikace organické hmoty do půdy ☐ Podsev jetelovin/trav (jen SEO) ☐ Obsev ☐ Ochranný pás ☒ Zakládání porostu po vrstevnici (jen MEO) ☐											
2	VEP8909/4-3	Ano	Cukrovka	NOF	5,99	NEO			Ne	-	Podmínky splněny
3	VEP8909/4-2	Ano	Jetelotravní směs	VOF	0,80	NEO			Ne	-	Podmínky splněny

Zkontrolovat erozi

Výsledky testu

- Erozní ohroženost kontrolovaného celku: MEO
- Kontrola pokrytí plochy kontrolovaného celku nekolizními zákresy plodin: OK
- Kontrola zadání plodin: OK
- Sjednocení sousedících zákresů plodin se shodnou protierozní funkcí NOF/SOF: Nebyla zjištěna skupina plodin
- Potřeba půdochr. techn. (POT) u některé plodiny: Ano - Splněny podmínky pro ochr. pás, ale nesplněna doporučující podmínka protnutí 70% odtokových linií. (viz ! ve sloupci Výsledek kontroly)
- Vyhodnocení kontroly eroze na celku: ■ Podmínky splněny

Tisk přehledu do PDF Zavřít

Informace – Eroze LPIS

eAGRI Portál farmáře

Rozcestník eAGRI ▶

Portál farmáře > ... > LPIS pro farmáře > Příručky pro práci s... > Hledaný výraz

Registr půdy - LPIS

- Novinky
- Spustit Veřejný registr půdy
- Spustit Registr půdy - LPIS
- Spustit veřejný export dat LPIS

Uživatelské příručky

- Veřejný LPIS
- LPIS pro farmáře
 - Příručky pro dotační tituly (předtisky)
 - Příručky pro práci s iLPIS**
- WMS služby
- Práce s katastrem
- Enviro
- Metodické pokyny
- Data meliorací

Eroze 2019 - příručka a další informační podklady

Dokument obsahuje příručku a další dokumenty, které metodicky vysvětlují nové eroze dle DZES 5 ve znění platném od 1.1.2019 a současně ukazují praktické postupy, jak používat LPIS k řešení této problematiky.

Rok vydání:	2018
Tématické oblasti:	Ochrana přírody a krajiny, obnovitelné zdroje energie, půda a evidence půdy
Vydal:	Ministerstvo zemědělství Těšnov 65/17, 11000 Praha 1 E-mailová adresa: helpdesk@mze.cz

Přílohy

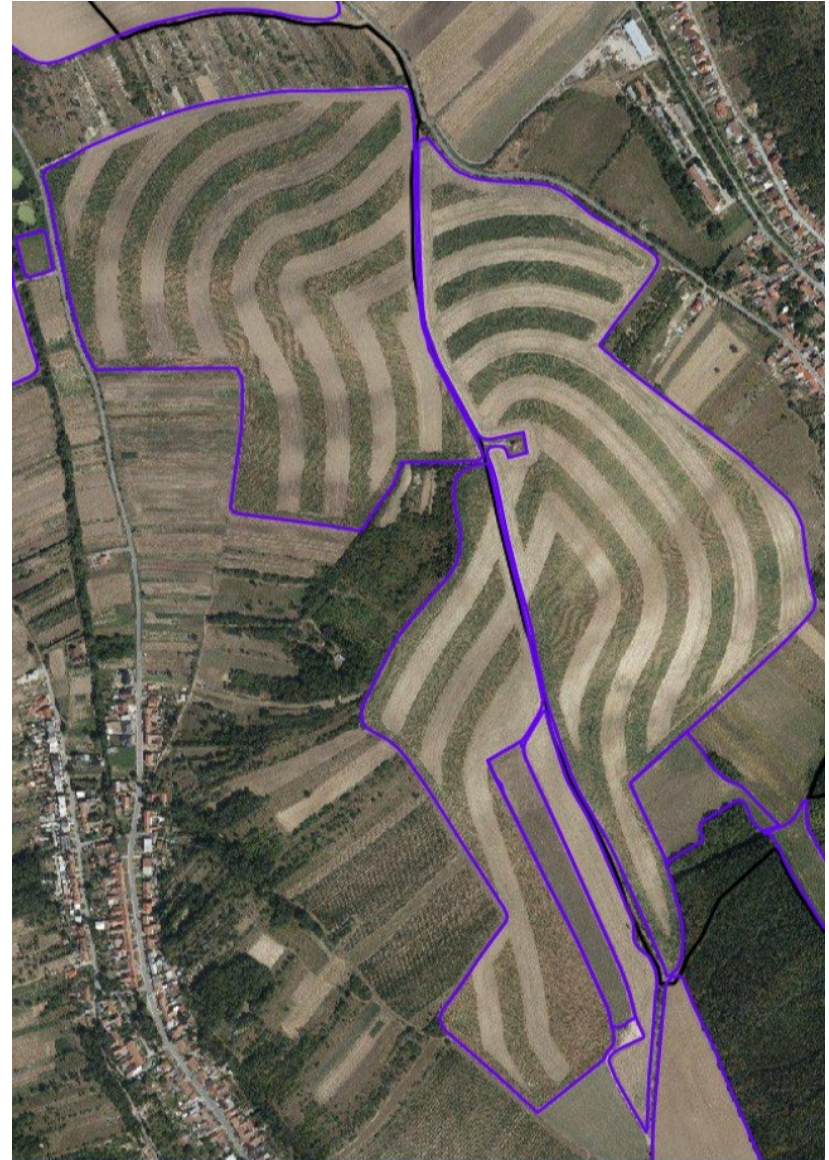
- Příručka eroze 2019 (PDF, 6 MB)
- Seminář pro poradce konaný 30. 11. 2018 na MZe (PDF, 3 MB)
- DZES 5 od 1. 1. 2019 - hodnocení porušení (PPT, 680 KB)

Změny od 1.1.2020

DZES 7

DZES 7d (účinný od 1.1.2020)

- ❑ Žadatel nepěstuje ve vegetačním období podle § 9 nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění pozdějších předpisů, na jím užívaném dílu půdního bloku s druhem zemědělské kultury **standardní orná půda**, který obsahuje souvislou plochu **erozně ohrožené půdy** větší než 2 ha nebo jehož výměra je z více než 50 % pokryta erozně ohroženou půdou, **více než 30 ha souvislé plochy jedné plodiny**; za souvislou plochu jedné plodiny jsou v rámci dílu půdního bloku považovány plochy oseté nebo osázené touto plodinou, které nejsou od sebe navzájem viditelně **odděleny ochranným pásem osetým pícninami nebo plodinami pro ochranný pás** podle § 14 odst. 4 nařízení vlády č. 50/2015 Sb. o **minimální šířce 22 m** nebo **plochou jiné plodiny o minimální šířce 110 m**; tuto podmínku nemusí žadatel dodržet na dílu půdního bloku s plodinami podle § 18 nařízení vlády č. 50/2015 Sb. a na dílu půdního bloku, na který byla podána žádost o poskytnutí dotace na podopatření podle § 21 a 22 nařízení vlády č. 75/2015 Sb.

Standard DZES 7 d)

- vztahuje se pouze na DPB s kulturou **R**, které jsou v LPIS vymezeny jako erozně ohrožené – SEO i MEO (záložka nová eroze od 1. 1. 2019)
- vztahuje se k **celé ploše DPB** – dělení DPB na zemědělské parcely nemá vliv na plnění DZES 7d
- kontrolním obdobím je od **1. června do 31. srpna** daného roku (viz. § 9 NV 50/2015 Sb.), tj. posuzuje se hlavní plodina
- souvislá plocha se vyhodnocuje v rámci DPB, tzn. nezapočítává se plodina, která se nachází na jiném DPB

Možnosti plnění standardu DZES 7 d)

- Více různých plodin na DPB, přičemž se každá plodina vyskytuje na DPB na jedné ploše do max. 30 ha.

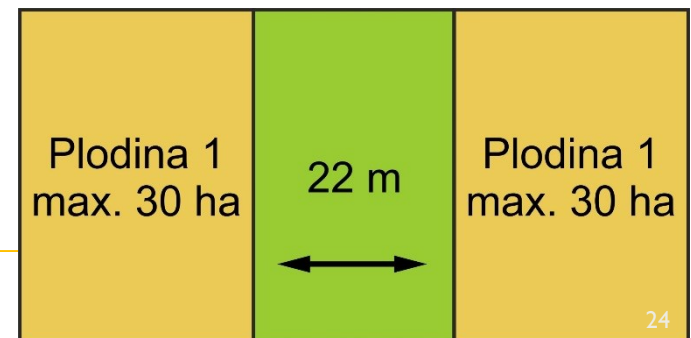

Možnosti plnění standardu DZES 7 d)

- ❑ plocha jedné plodiny oddělena ochranným pásem o šířce minimálně 22 m
- ❑ na plochu pásu se umístí pícniny nebo plodiny pro ochranný pás podle § 14 odst. 4 NV 50/2015 Sb
- ❑ Ochranným pásem se rozumí přerušovací pás v monokulturách.
- ❑ Ochranný pás musí být široký minimálně 22 m a je možné na něm pěstovat výše uvedené plodiny.

plodiny pro ochranný pás podle § 14 odst. 4 NV 50/2015 Sb.:

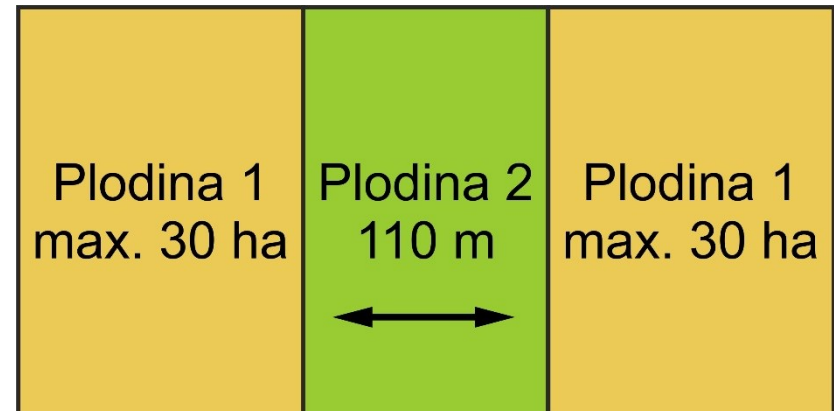
- › hořčice, hrách (a to včetně pelušky), jetel, komonice, pohanka, proso, ředkev, svazenka, štírovník, tolíce (a to včetně vojtěšky), vikev, kopr, koriandr, len, řeřicha, trávy čeledi lipnicovité s výjimkou obilnin, nebo směs výše uvedených plodin.

Možnosti plnění standardu DZES 7 d)

Více různých plodin na DPB, přičemž jedna plodina se na DPB vyskytuje na více plochách.

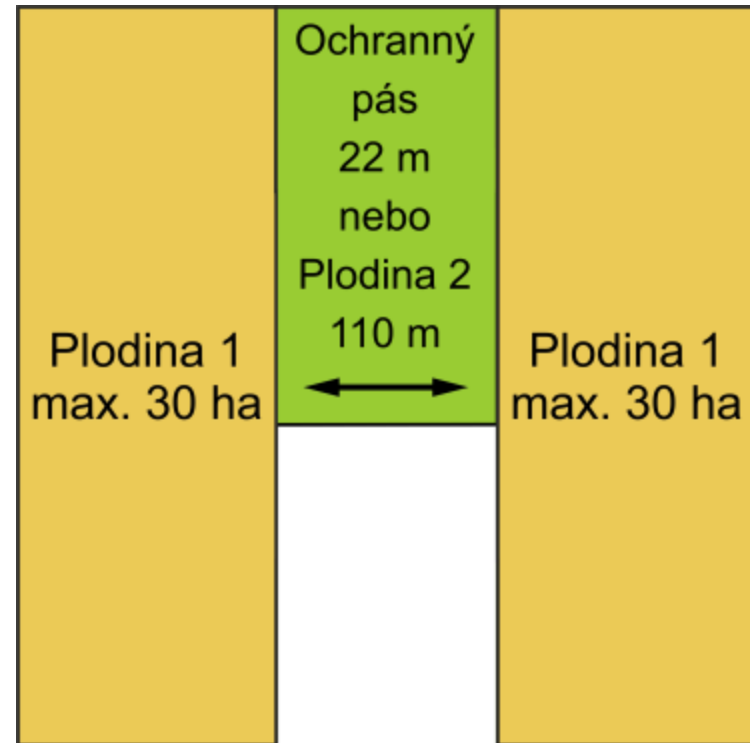
Plochy jedné plodiny jsou od sebe odděleny jinou plodinou, přičemž 2 plochy stejné plodiny jsou od sebe vzdáleny minimálně 110 m (nejbližší plocha stejné plodiny může být ve vzdálenosti 110 m.).

Možnosti plnění standardu DZES 7 d)

Krajinné prvky

- ❑ Do DPB bude zasahovat krajinný prvek, který není součástí DPB.
- ❑ Vzdálenost mezi plochami stejné plodiny se přes vnořený krajinný prvek nevyhodnocuje.

Možnosti plnění standardu DZES 7 d) výjimky

- DPB erozně neohrožený – NEO, tzn. v LPIS má celou barvu zelenou.
- na ploše, kde jsou pěstovány dusík vázající plodiny podle § 18 nařízení vlády č. 50/2015 Sb.: bob, cizrna, čičorka, čočka, fazol, hrách (včetně pelušky), hrachor, jestřabina, jetel, komonice, kozinec, lupina, pískavice, ptačí noha, sója, štirovník, tolice (a to včetně vojtěšky), úročník, vikev, nebo vičenec. Pro splnění podmínky lze využít směs uvedených plodin i směs uvedených plodin s ostatními plodinami za předpokladu, že zastoupení plodiny, která váže dusík, činí v porostu této směsi více než 50 %.
- na celém DPB, na který byla podána žádost na podopatření podle § 21 a 22 NV č. 75/2015 Sb.: Agroenvironmentálně-klimatická opatření: podopatření biopásy a podopatření ochrana čejky chocholaté.

Průvodce kontrolou podmíněnosti

- ▶ Novinky
- ▶ **Kontroly podmíněnosti Cross Compliance**
- ▶ **Aktuality**
- ▶ Dobrý zemědělský a environmentální stav půdy (DZES)
- ▶ Povinné požadavky na hospodaření (PPH)
- ▶ Dokumenty ke stažení
- ▶ Legislativa
- ▶ Help desk Cross Compliance
- ▶ Často kladené otázky
- ▶ Prímě platby
- ▶ Program rozvoje venkova ČR na období 2014 - 2020
- ▶ Operační program Rybářství na období 2014 - 2020
- ▶ Dotace v rámci Společné organizace trhu
- ▶ Národní dotace
- ▶ Veřejná podpora a de minimis
- ▶ Podpůrný a garanční lesnický fond
- ▶ Dohánějící a ukončené dotace
- ▶ Legislativa
- ▶ Často kladené otázky
- ▶ Akce
- ▶ SZP pro období 2021-2027

Nařízení vlády č. 48/2017 Sb. upravuje pravidla podmíněnosti s účinností od 1. 3. 2017

Nové nařízení vlády o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor ze dne 15. 2. 2017 - ruší nařízení vlády č. 309/2014 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor, - upravuje kritéria hodnocení požadavků a standardů stanovených tímto nařízením, - ve změně formě doplňuje pravidla pro vyhodnocení případných porušení podle základního rámce stanoveného evropskými předpisy.

Dne 27. 2. 2017 bylo ve Sbírce zákonů v částce 17 uveřejněno nové nařízení vlády č. 48/2017 Sb., o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor, které nabývá účinnosti od 1. března 2017.

Uvedené nařízení vlády zcela ruší nařízení vlády č. 309/2014 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých zemědělských podpor, a nově upravuje systém hodnocení kontrolních zjištění a sankcí.

V přílohách nařízení vlády jsou definovány jak kontrolované požadavky a standardy, tak hodnotící tabulky k těmto požadavkům a standardům.

Související odkazy

[Nařízení vlády č. 48/2017 Sb.](#)

Registry a aplikace

- 🔗 [Veřejný registr půdy](#)
- 🔗 [Vzdělávací akce PRV](#)
- 🔗 [Veřejné zakázky PRV](#)
- 🔗 [Data ke stažení](#)
- 🔗 [Projekty spolupráce PRV](#)
- 🔗 [Registr příjemců dotací](#)
- 🔗 [Registr poradců](#)
- 🔗 [Evidence zemědělského podnikatele](#)

Kalendář

listopadu 2018

Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Souhlasím **Nesouhlasím**

SZIF
Státní zemědělský intervenční fond
Státní zemědělský

Tyto webové stránky využívají k analýze návštěvnosti soubory cookies. Pokud váš počítač má nastavené cookies povoleny, je nezbytný váš souhlas s použitím této technologie. Více informací

« 1 2 3 4 5 6 »

[Tisk stránky](#) [Poslat e-mailem](#)

zobrazil po 10 20 50

Změna protierozních podmínek v rámci standardu dobrého zemědělského stavu půdy DZES s účinností od 1. ledna 2019

16.11.2018

16.11.2018 nabývá účinnosti novela č.126/2018 Sb. k nařízení vlády č. 48/2017 Sb.

Závěr

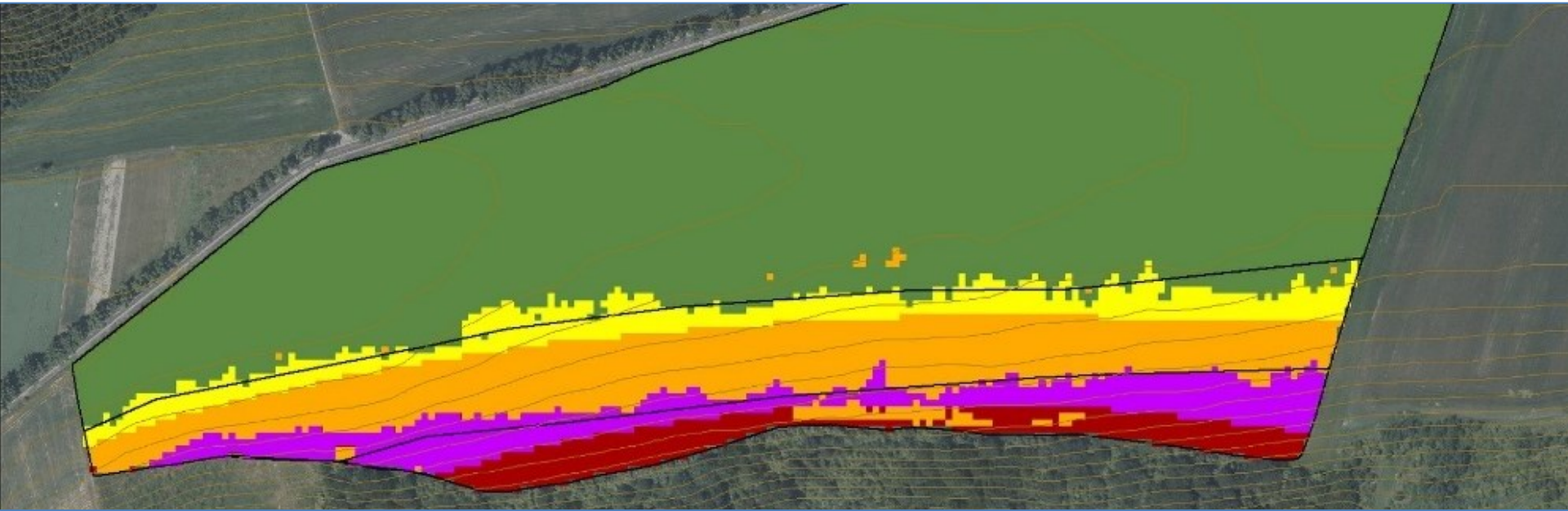
» DZES 5

- › Osevy 2018 – erozní plocha
- › Osevy 2019 – souvislá plocha plodiny
- › Zákres erozních pozemků/zemědělských parcel
- › Kontrola plnění podmínek DZES 5 v LPIS

» DZES 7d

- › Účinnost od 1.1.2020
- › Platí pro erozně ohrožené DPB (nikoliv parcely)
- › Ovlivní osevy 2019
 1. Řepka ozimá
 2. Ozimé obilniny

DĚKUJI ZA POZORNOST

